

Openbare raadpleging

over de ontwerp-gids van de ECB voor de beoordeling van deskundigheid en betrouwbaarheid

Vragen en antwoorden

1 Waartoe dient de gids?

Het doel van de gids is om inzicht te geven in het beleid, de werkwijze en de procedure van ECB-Bankentoezicht wat betreft de beoordeling van deskundigheid en betrouwbaarheid die in het kader van het Gemeenschappelijk Toezichtsmechanisme (Single Supervisory Mechanism – SSM) wordt uitgevoerd. In de gids wordt informatie verstrekt voor de onder toezicht staande entiteiten, potentiële kandidaten voor bepaalde leidinggevende functies bij belangrijke banken (*significant banks*), en het bredere publiek over de criteria en de procedure bij de beoordeling van deskundigheid en betrouwbaarheid. De gids omvat de beleidskoers van de ECB ten aanzien van de beoordeling van deskundigheid en betrouwbaarheid en dient ter ondersteuning van de onder toezicht staande entiteiten (die primair verantwoordelijk zijn voor het benoemen van geschikte (uitvoerende en niet-uitvoerende) bestuurders) en kan een bijdrage leveren aan het versnellen van het beoordelingsproces. Dit alles draagt bij aan harmonisatie van de beoordelingsaanpak en waarborging van een gelijk speelveld binnen het SSM. Onder leidinggevende functies worden mede begrepen de personen die verantwoordelijk zijn voor de belangrijke beheersingsfuncties van een bank (bv. de functionarissen die leiding geven aan de risicofunctie (*chief risk officer*) en de compliancefunctie (*chief compliance officer*)).

2 Wat zijn de criteria bij een beoordeling van deskundigheid en betrouwbaarheid?

Deskundigheids- en betrouwbaarheidsbeoordelingen voor pas benoemde bestuurders worden uitgevoerd op verzoek van de instelling, in overeenstemming met de desbetreffende nationale wetgeving. Bij deze beoordelingen worden de vijf in de Richtlijn Kapitaalvereisten (CRD IV) opgenomen deskundigheids- en betrouwbaarheidscriteria toegepast, te weten: 1) reputatie, 2) ervaring, 3) belangenconflicten en onafhankelijkheid van geest, 4) tijdsbesteding, en 5) collectieve geschiktheid van het leidinggevend orgaan.

3 Hoe verhoudt de ontwerp-gids van de ECB zich tot de EBA-richtsnoeren over dit onderwerp en de raadpleging die daarover momenteel plaatsvindt?

ECB-Banktoezicht levert een bijdrage aan de werkzaamheden van de Europese Bankautoriteit (EBA), die op regelgevend niveau verantwoordelijk is voor een meer geharmoniseerde interpretatie van de CRD IV-vereisten en hiervoor richtsnoeren publiceert. ECB-Banktoezicht stelt zich ten doel de tenuitvoerlegging van de EU-vereisten te harmoniseren. Ze heeft in het bijzonder de taak ervoor te zorgen dat het single rulebook voor financiële diensten voor alle instellingen binnen het SSM op dezelfde manier wordt toegepast.

De gids dient niet ter vervanging van de EBA-richtsnoeren. De ECB en de nationale bevoegde autoriteiten (NBA's) binnen het SSM volgen de EBA-richtsnoeren. Wijzigingen in de EBA-richtsnoeren kunnen leiden tot wijzigingen in het beleid, de werkwijzen en procedures van ECB-Banktoezicht.

Bezoek de EBA-website voor informatie over de momenteel lopende EBA-raadpleging, zie [EBA-website](#).

4 Wat is de procedure voor de raadpleging over de ontwerp-gids van de ECB?

De raadplegingsperiode eindigt op vrijdag 20 januari 2017. De ECB zal vervolgens alle commentaren in overweging nemen en zo nodig de gids aanpassen. De ECB zal ook rekening houden met de wijzigingen die de EBA mogelijk doorvoert naar aanleiding van de raadpleging over haar richtsnoeren. Naar verwachting zal de ECB de definitieve Gids voor de beoordeling van deskundigheid en betrouwbaarheid in het tweede kwartaal van 2017 publiceren, inclusief een toelichting op de wijze waarop zij is omgegaan met zaken die uit de raadpleging naar voren zijn gekomen.

5 Zijn de in de gids uiteengezette regels juridisch bindend?

Het doel van de ontwerp-gids is om de invoering van beoordelingscriteria voor deskundigheids- en betrouwbaarheidsbeoordelingen te harmoniseren, om zo een gemeenschappelijke werkwijze in de toezichtspraktijk te bereiken. Daarnaast wordt van instellingen verwacht dat ze bij hun beoordeling van de geschiktheid van hun bestuurders rekening houden met de gids. De gids is op zichzelf echter niet juridisch bindend.

6 Gaat de gids alleen gelden voor banken die onder direct toezicht van de ECB staan, of ook voor andere banken?

De ECB neemt alleen besluiten over bestuurders van de banken waarop ze direct toezicht houdt. Bij bankgroepen strekt het toezicht door de ECB zich uit over de

bestuurders van zowel de toepentiteit van de groep als de bestuursleden van alle dochterondernemingen binnen de groep.

Voor de minder belangrijke banken (*less significant banks*) worden deze besluiten nog steeds door de nationale toezichthouders genomen, behalve bij de autorisatie van nieuwe bankvergunningen.

7 Begint u nu met het systematisch tegen het licht houden van eerdere deskundigheids- en betrouwbaarheidsbeoordelingen of is er sprake van een vrijstelling?

De ECB voert geen systematische herbeoordeling uit van alle zittende bestuurders. De ECB is bevoegd om 1) nieuwe benoemingen te beoordelen; 2) herbenoemingen of veranderingen van functie te beoordelen indien de nationale wetgeving dit vereist; en 3) herbeoordelingen uit te voeren wanneer er tijdens het lopende toezicht een kwestie wordt onderkend die de geschiktheid van bestuurders raakt.

Bij herbenoemingen of benoemingen in een andere functie wordt een beoordeling uitgevoerd indien nationale wetgeving dit voorschrijft. In een aantal landen is een nieuwe beoordeling vereist wanneer de benoemingsperiode van het bestuurslid wordt verlengd, of als een bestuurslid de voorzitter van het bestuur wordt. In het laatste geval beoordeelt de ECB of het bestuurslid voldoet aan de hogere eisen die voor een voorzitter gelden.

Toch kan de ECB tijdens haar toezicht tegen kwesties aanlopen betreffende de deskundigheid en betrouwbaarheid van reeds benoemde leden van leidinggevende organen, die aanleiding kunnen geven tot een herbeoordeling van de deskundigheid en betrouwbaarheid van die leden. In beide gevallen worden (her)beoordelingen altijd op individuele basis uitgevoerd met inachtneming van de bestaande vereisten voor een behoorlijke en eerlijke procedure, in overeenstemming met de toepasselijke criteria in de wet- en regelgeving.

8 Waarom lopen de regels in de landen van het eurogebied uiteen?

Het SSM-toezicht op deskundigheid en betrouwbaarheid is gebaseerd op Europese wetgeving (CRD IV, de GTM-Verordening en de GTM-Kaderverordening). Aangezien de betrouwbaarheids- en deskundigheidsvereisten uit een Richtlijn (CRD IV) voortvloeien, moet de ECB de nationale wetgeving van de negentien landen van het eurogebied toepassen waarin de vereisten van de Richtlijn zijn geëffectueerd. Voor zover de Verordening de lidstaten ruimte geeft om te bepalen hoe de Europese wetgeving geïmplementeerd wordt, kunnen er verschillen tussen landen bestaan. Sommige verschillen bij het toezicht op deskundigheid en betrouwbaarheid zouden daarom alleen vervallen door wijzigingen in de regelgeving. Ook de EBA heeft in haar Peer Review Report van 2015 betreffende geschiktheid het bestaan van deze verschillen bevestigd.

Voor alle kandidaten gelden dezelfde principes zoals vastgelegd in vijf essentiële criteria. Ook kunnen verschillen in de interpretatie van de criteria tot verschillen

tussen landen leiden. Het SSM bevordert de homogeniteit van de invoering van deze EU-vereisten.

Het SSM heeft in het bijzonder al geleid tot een meer geharmoniseerde uitleg van beoordelingscriteria (bv. wat betreft het vereiste ervaringsniveau en situaties die materiële belangenconflicten veroorzaken), meer op elkaar afgestemde procedures (bv. een gemeenschappelijke methodologie en geharmoniseerde kennisgevingstemplates) en tot overeenstemming over het gebruik van bepaalde toezichtsinstrumenten (bv. interviews).

9 **Voor welke functies schrijft u deskundigheids- en betrouwbaarheidsbeoordelingen voor – uitsluitend voor bestuursleden of tevens voor de hoofden van de belangrijkste beheersingsfuncties bij een bank (de hoofden van de afdelingen compliance, risico en interne audit)?**

De governancestructuur verschilt van instelling tot instelling. Het bestuur kan ook personen omvatten die verantwoordelijk zijn voor de belangrijkste beheersingsfuncties (bv. *chief risk officer* en *chief compliance officer*). In dat geval wordt de geschiktheid van nieuw benoemde hoofden van beheersingsfuncties beoordeeld als lid van het bestuur. Als dat niet het geval is, zal de gids voor zover dat op grond van nationale wetgeving mogelijk is, ook voor sleutelfunctionarissen gelden.

10 **Mag een terugtrekkende CEO direct tot (niet-uitvoerend) voorzitter worden benoemd?**

Een dergelijke verandering van functie wordt vaak gereguleerd door de nationale wetgeving of een corporategovernancecode, of door beide. Deze schrijven vaak een afkoelingsperiode voor voordat de voorzittersfunctie kan worden aanvaard. De benoeming van een CEO tot (niet-uitvoerend) voorzitter direct na zijn of haar zittingsperiode als CEO is een kwestie van lopend governancetoezicht. Een dergelijke benoeming kan dus invloed hebben op de deskundigheids- en betrouwbaarheidsbeoordeling, vooral wat betreft het criterium van onafhankelijkheid van geest.

11 **Stelt u de CEO in staat tegelijkertijd de rol van (niet-uitvoerend) voorzitter uit te voeren?**

De ECB is van oordeel dat er een duidelijke scheiding moet zijn tussen de uitvoerende en de niet-uitvoerende functies binnen kredietinstellingen en dat scheiding van de functies van voorzitter en CEO de regel moet zijn. Volgens de beginselen van goede corporate governance dienen beide functies te worden vervuld met inachtneming van de bijbehorende verantwoordelijkheden en verantwoordingsvereisten. In lijn met de door het Bazels Comité voor het

Banktoezicht uitgegeven corporategovernanceprincipes voor banken (juli 2015) en de richtlijnen van de Europese Bankautoriteit betreffende interne governance (GL 44) kan de ECB uitsluitend in uitzonderlijke gevallen toestemming geven voor het vervullen van de functies van voorzitter en CEO door één persoon. Bovendien geldt hierbij als voorwaarde dat er correctieve maatregelen zijn getroffen om ervoor te zorgen dat de verantwoordelijkheden en verantwoordingsplichten van beide functies niet in het geding zijn als gevolg van de combinatie van deze functies.

12 Heeft u ooit een door een bank voorgestelde kandidaat afgewezen?

Besluiten over deskundigheid en betrouwbaarheid worden niet openbaar gemaakt. De ECB verwacht niet een groot aantal benoemingen af te wijzen, aangezien banken primair verantwoordelijk zijn voor het benoemen van bestuurders die aan alle deskundigheids- en betrouwbaarheidscriteria voldoen. Banken zijn zich hier al van bewust, en de gids voor de beoordeling van deskundigheid en betrouwbaarheid zal de instellingen ondersteunen door transparantie te verschaffen over het beleid, de werkwijzen en de procedure van ECB-Banktoezicht betreffende deskundigheids- en betrouwbaarheidsbeoordelingen.

Daarbij zijn de besluiten van de ECB naar aanleiding van deskundigheids- en betrouwbaarheidsbeoordelingen niet altijd simpelweg positief of negatief. Soms legt de ECB de kandidaat en de bank verplichtingen op om specifieke zorgpunten weg te nemen; de kandidaat kan bijvoorbeeld gevraagd worden een specifieke opleiding te volgen of een bepaalde functie buiten de bank op te geven in verband met een belangenconflict of omdat deze te veel tijd zou vergen, of de instelling kan worden verzocht de ECB op de hoogte te houden van een lopend rechtsgeding.

Daarnaast zijn de deskundigheids- en betrouwbaarheidsbeoordelingen gebaseerd op een behoorlijke en eerlijke procedure. Als de ECB bezorgd is of een kandidaat aan de wettelijke criteria voldoet, dan stelt ze de bank en de kandidaat hiervan op de hoogte. Banken kunnen besluiten de aanvraag te heroverwegen als het duidelijk wordt dat de zorgpunten niet volledig kunnen worden weggenomen.